

Stopnica

Miasto królewskie na Ponidziu

4/T/24

Na planie Stopnicy zaznaczono punkty kontrolne (PK), do których zadano pytania. Aby potwierdzić przebycie trasy należy przesłać odpowiedzi do organizatora.

Długość trasy: 2,2 km
Do potwierdzenia: 17 PK

Stopnica należy do starych osad, położonych na terenie dawnej ziemi sandomierskiej. Zarówno kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła, jak i tutejsza siedziba rezydencjonalna (najpierw książęca, a potem królewska), swoimi początkami sięgają wczesnego średniowiecza. Miasto, lokowane w 14. stuleciu, do końca XVIII w. stanowiło ważny ośrodek zarówno pod względem gospodarczym, politycznym, jak i kulturowym. Zapewne z najstarszego okresu funkcjonowania osady pochodzi zabytkowy układ miasta o wrzecionowatym kształcie – dawnego miejsca targowego, tzw. owalnicy.

<https://www.swietokrzyskie.pro/stopnica-miasto-krolewskie-na-ponidziu/historia>

Legenda:

- ⊕ pomnik, obelisk
- ⚰ kapliczka
- ✝ krzyż
- drzewo
- ⊙ fontanna
- × inny obiekt

Opracowanie trasy:
Małgorzata Grudzińska

Opracowanie graficzne mapy:
Paweł Rozwadowski

Aktualność: wrzesień 2024 r.
wersja 1.0

Źródło danych mapowych:
© autorzy openstreetmap.org

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (4/T/24)

1.	<p>Stopnica-Kąty Stare. XVII-wieczny klasztor Ojców Reformatów, obecnie Zgromadzenia Księży Sercanów z kościołem parafialnym św. Antoniego Padewskiego (wejście przez bramę od północnej strony). Jeden z nagrobków na cmentarzu przykościelnym w zachodniej części dziedzińca, pomiędzy historyczną bramą a dzwonnicyą.</p> <p>Jak miała na imię pochowana tu kobieta z Tarłów Sierakowska?</p>
2.	<p>Tablica na wschodnim krańcu muru oddzielającego dziedzińiec kościoła od ogrodów klasztornych. (Warto przyjrzeć się wszystkim tablicom – to w dużym skrócie historia tego miejsca - najstarsza pochodzi z 1639 r. i jest poświęcona fundatorowi klasztoru Krzysztofowi Ossolińskiemu. Za murem trwa odbudowa kaplicy św. Anny wysadzonej przez Niemców w 1944 r.)</p> <p>Czyja matka, zmarła w 1672 r., jest pochowana w tutejszym kościele?</p>
3.	<p>Tablica na drzewie obok figury św. Antoniego przy zakręcie drogi.</p> <p>Jaki nazywają się szlaki?</p>
4.	<p>Krzyż przydrożny z 1871 r.</p> <p>Jak mieli na nazwisko fundatorzy Ignacy i Maryanna? (pisownia oryginalna)</p>
5.	<p>Kamień z tablicą na terenie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych upamiętniający nadanie mu imienia. (Placówka, podobnie jak przedszkole i szkoła podstawowa znajdują się na terenie dawnego parku zamkowego.)</p> <p>Kto jest fundatorem obelisku?</p>
6.	<p>Drzewo posadzone w 2011 r. na terenie Szkoły Podstawowej w Stopnicy, obok kamień z tabliczką</p> <p>Jak nazwano jodłę?</p>
7.	<p>Odbudowany w latach 2009-2011 Zamek Królewski będący obecnie siedzibą Gminnego Centrum Kultury. Budowla wzniesiona w XIV w. przez króla Kazimierza Wielkiego, w XVII w. przebudowana przez Klemensa Branickiego na rezydencję w stylu włoskim z ogrodem, a w XVIII w. przez Eliasza Wodzickiego na pałac barokowy. Kolejne zniszczenia (pożar, wojna) spowodowały, że stał się budowlą parterową i popadał w ruinę. Obecnie zatracił cechy stylowe. Zachowano gotycką skarzę i jedyny fragment starej zabudowy – piwnicę o kamiennym sklepieniu. (Wokół zamku, w miejscu dawnych zabudowań folwarcznych, powstał kompleks sportowy ze stadionem, placem zabaw, siłownią na powietrzu oraz basenem.)</p> <p>Ile lamp umieszczono na północnej, frontowej ścianie gmachu?</p>
8.	<p>Figura św. Jana Nepomucena ufundowana w poł. XVIII w. przez Lanckorońskich, widoczna na postumencie głowa lwa zięjącego ogniem to herb Zadora. (Warto obejrzeć budynek obok, przy ul. Kazimierza Wielkiego 9 – to dawny młyn, który zatracił cechy zabytku, ale na ścianie od strony rzeki Stopniczanki ma tabliczkę z rokiem 1827, może być zasłonięta roślinnością.)</p> <p>Którą stopę święty wysunął do przodu?</p>
9.	<p>Tablica na terenie kościoła św. Piotra i Pawła o szlaku architektury drewnianej i średniowiecznej z historią świętyni.</p> <p>Ile kamiennych zworników z herbami ziem polskich znajduje się w sklepieniu kościoła?</p>
10.	<p>Wolnostojąca dzwonnica z lat 1982–1983, nawiązująca stylem do bryły świętyni. Na niej dwie tablice o historycznych wydarzeniach.</p> <p>Ile mieczy jest na dzwonnicy?</p>
11.	<p>Plac Piłsudskiego, dawny rynek targowy. Większość jego powierzchni zajmuje skwer z fontanną w centralnym punkcie i pomnikiem Marszałka. Tablica z mapą gminy Stopnica i planem miasta w południowo-zachodnim krańcu skweru.</p> <p>Jaki XVII-wieczny obiekt zaznaczono na planie miasta?</p>
12.	<p>Współczesny marmurowy obiekt w kształcie graniastosłupa.</p> <p>Ile jest na nim tarcz zegara?</p>
13.	<p>Dawna wieża strażacka z cegieł, obecnie zainstalowano na niej urządzenia sieci telefonicznej. (Przy pobliskiej ul. 3 Maja zachowało się sporo parterowych, starszych domów, charakterystycznych dla dawnej zabudowy miast - warto tam zajrzeć.)</p> <p>Ile otworów okiennych jest na południowej ścianie wieży?</p>
14.	<p>Siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej istniejącej w mieście od 1901 r. Tablica na budynku.</p> <p>Jak ma na imię druh, który wsparł odnowienie elewacji w 2013 r.?</p>
15.	<p>Ul. Witosa 16 – budynek ze starą tabliczką adresową.</p> <p>Jaką nazwę miała kiedyś ta ulica?</p>
16.	<p>Zabytkowy Cmentarz Parafii Rzymsko- Katolickiej założony na pagórku w 1786 r. (wejście na teren od południowo-wschodniego naroża). Murowana kaplica w środkowej części nekropolii – mauzoleum rodziny Żelazowskich, ufundowana w 1870 r. przez miejscowego aptekarza. (Nowy, czynny do dziś cmentarz, założono w 1880 r. ok.0,5 km stąd na południe. Znajduje się na nim sporo ciekawych nagrobków, głównie w północnej części, oraz miejsce spoczynku ponad 1800 żołnierzy radzieckich poległych w walkach na przyczółku baranowsko-sandomierskim w latach 1944-1945.)</p> <p>Ile okien jest w budynku?</p>
17.	<p>Lapidarium w górnej części cmentarza w pobliżu zachowanego kamiennego krzyża upamiętniającego konsekrację oraz ruin kostnicy i bramy. Nagrobek Ignacego Kantego Wojaśkiewicza z długim, wyraźnym epitafium.</p> <p>Kiedy zmarł ów dziedzic dóbr?</p>

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/67 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na stronie internetowej na liście osób, które przebyły trasę TRIno.